Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KEAMS/mdVPEA-J/22
Názov predmetu	Vybrané problémy z etnológie Afriky
Rozsah	1P + 1S
Počet kreditov	3
Vyučujúci	Doc. PhDr. Marwan Al Absi, CSc. (prednášajúci), Mgr. Pavel Miškařík, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Aktívna účasť na prednáškach (10%), seminárna práca (40%), ústna skúška (50%)
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Záverečné hodnotenie

Aktívna účasť na prednáškach (10%), seminárna práca (40%), ústna skúška (50%)
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Výsledky vzdelávania

Po absolvovaní kurzu študent získa:
Vedomosti: o špecifických etnických skupinách žijúcich na území Afriky. Prednášky budú zamerané na tradičnú etnologickú/ etnografickú perspektívu (spoločenská organizácia, náboženský život, prechodové rituály, zvykové právo, spôsoby obživy, atď.), rovnako sa však budeme venovať aj integráciou jednotlivých etník do globalizovaného sveta, pričom sa zameriame predovšetkým na to, ako sa tieto zmeny odrážajú na tradičnej kultúre týchto etník.
Zručnosti: študenti sa oboznámia s celosvetovými faktormi, ktoré výrazným spôsobom transformujú tradičnú ľudovú kultúru predovšetkým v rozvojových krajinách. Vďaka tomuto prístupu budú študenti schopní pochopiť globalizačné procesy a trendy, ktoré vedú k čiastočnej unifikácii kultúr naprieč

svetadielmi, uvedomia si hodnotu špecifických „ľudových“ tradícií.
Profesijné kompetencie: absolventi sa môžu angažovať na poli ochrany alebo prezentácie kultúrneho dedičstva a ľudových tradícií či už v Afrike alebo kdekoľvek inde na svete. Študenti si na prednáškach zlepšia svoje prezentačné schopnosti.
Prenositeľné kompetencie: študenti si na kurze zlepšia svoje komunikačné, metakognitívne a organizačné schopnosti, rovnako ako svoju kreativitu a schopnosť uvažovania v súvislostiach

Stručná osnova predmetu

Jednotlivé prednášky sa budú venovať vybraným etnickým skupinám, a to predovšetkým z hľadiska tradičnej etnografickej perspektívy (spoločenská organizácia, náboženský život, prechodové rituály, zvykové právo, spôsoby obživy, atď.), rovnako ako aj z perspektívy prispôsobovania sa kultúry týchto skupín globalizačným trendom, ktoré ich v súčasnosti výrazne ovplyvňujú. Na prednáškach sa budeme venovať predovšetkým týmto etnickým skupinám (možnosť venovania sa inej špecifickej etnickej skupine na základe požiadavky študentov je možná po konzultácii s vyučujúcim):
Aka / Bayaka (Konžská demokratická republika, Stredoafrická republika) # Khoi-khoi a Sánovia (Južná Afrika a Namíbia) # Maasai (Keňa a Tanzánia) # Fulani / Fula (Nigéria, Mali, Senegal, Kamerun) # Himba (Angola, Namíbia) # Igbo (Nigéria) # Zulu (Južná Afrika, Zimbabwe, Malawi, Botswana) # Joruba (Nigéria, Benin, Ghana, Togo) # Ovambo (Namíbia, Angola) # Dogon (Mali) # Nuba (Sudán)

Sylabus predmetu

Jednotlivé prednášky sa budú venovať vybraným etnickým skupinám, a to predovšetkým z hľadiska tradičnej etnografickej perspektívy (spoločenská organizácia, náboženský život, prechodové rituály, zvykové právo, spôsoby obživy, atď.), rovnako ako aj z perspektívy prispôsobovania sa kultúry týchto skupín globalizačným trendom, ktoré ich v súčasnosti výrazne ovplyvňujú. Na prednáškach sa budeme venovať predovšetkým týmto etnickým skupinám (možnosť venovania sa inej špecifickej etnickej skupine na základe požiadavky študentov je možná po konzultácii s vyučujúcim):
Aka / Bayaka (Konžská demokratická republika, Stredoafrická republika) # Khoi-khoi a Sánovia (Južná Afrika a Namíbia) # Maasai (Keňa a Tanzánia) # Fulani / Fula (Nigéria, Mali, Senegal, Kamerun) # Himba (Angola, Namíbia) # Igbo (Nigéria) # Zulu (Južná Afrika, Zimbabwe, Malawi, Botswana) # Joruba (Nigéria, Benin, Ghana, Togo) # Ovambo (Namíbia, Angola) # Dogon (Mali) # Nuba (Sudán)

Odporúčaná literatúra

GRIAULE, M. 1975. Conversation with Ogotemmeli: An Introduction to Dogon Religious Ideas. London: International African Institute. ISBN 9780195198218. # GRINKER, R. R. 1994. Houses in the Rainforest: Ethnicity and Inequality Among Farmers and Foragers in Central Africa. Los Angeles: University of California Press. ISBN 9780520089754. # HOBSBAWN, E. & RANGER, T. 2012. The Invention of Tradition. Cambridge: Cambridge University Press. ISBN 9781107604674. # ILIFFE, J. 2001. Afrika a Afričané. Dějiny kontinentu. Praha: Vyšehrad. ISBN 8070214686. # KANDERT, J. 1984. Afrika. Praha: Mladá Fronta. ISBN 0942305984. # LAWSON, E. T. 1998. Náboženství Afriky: Tradice v proměnách. Praha: Prostor. ISBN 807260001x. # LECLERC-MADLALA, S. 1997. Virginity Testing: Managing Sexuality in a Maturing HIV/AIDS Epidemic. In: GRINKER, R; STEINER CH. B. (eds.), Perspectives on Africa: a Reader in Culture, History, and Representation, str. 411-422. # MEREDITH, M. 2011. The state of Africa. A history of the continent since independence. New York: Simon & Schuster Press. ISBN 9780743232210. # OTTENBERG, S. 2006. Igbo Art and Culture. New Jersey: Africa World Press. ISBN 9781592214426. # REID, R. J. 2011. Dějiny moderní Afriky od roku 1800 po současnost. Praha: Grada Publishing. ISBN 9788024730790. # SOLWAY, J. & LEE, R. 1990. Foragers, Genuine or Spurious? Situating the Kalahari San in History. In: Current Anthropology Vol. 31, No. 2, str. 109-146. # VAIL, L. 1991. The Creation of Tribalism in Southern Africa. Los Angeles: University of California Press. ISBN 9780520074200.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský

Poznámky

- časová záťaž študenta: 90 hodín, z toho:
Prezenčné: 24 hodín
samoštúdium: 56 hodín
aktualizácia informácií, práca s legislatívou: 0 hodín
príprava a vyplňovanie tlačív a formulárov: 0 hodín
iné: príprava seminárnej práce: 10 hodín